

Søguligi tátturin

Julius Johannesen legði afturat:

— Sær man á tað søguliga fyrri okkara viðkomandi, so er stóðan tann, at her á vestursíðuni hava verið flakavirki síðan 1960. Fyrst Dávavirkið, síðani Joensen og Olsen og Útróðrarvirkið. Tá teir góvust yvirtóku vit ta ráveruna og koyrdu viðari. Tað visti seg at vera møguleiki fyrri okkum og hann hava vit so brúkt. Taka vit nú hesar søguligu tættir í rávurugongdini her, so skuldu vit fingið eitt stað millum 3-4000 tons um árið.

Miðstýring

Julius segði, at hann var prínsipielt ímóti uppritingum og at hann tók undir við sjónarmiðunum hjá Birgir Danielsen, fiskasølustjóra, í Sosialinum týsdagin. Tað ber ikki til at fremja ella stímbra vinnuni við slíkari miðstýring. »Eg stúri fyrri, hvussu tað fer at gangast okkum«, segði Julius Johannesen.

Uppboðssølan

Í sambandi við uppbóðssølu segði Julius, at Roykivirkið hevur møguleikar at bjóða sum onnur virki.

— Men tað gevur ógvuliga litla meining kortini, segði Julius. Sagt verður, at tað kostar útvið 1 kr. pr. kg at koyra fiskin igjøgnum uppbóðssølu. Ongin fer á uppbóðssølu, fær hann ikki 1 kr. meira pr. kg. Hetta týðir, at upp-

bóðssølu fiska fer at kosta minst 2 kr. meira pr. kg. Tað er sera gott, um eitt væl ríkið flakavirki fær 2 kr. í studningi pr. kg. Sostatt dugi eg als ikki at siggja, at flakavirkini kunnu fara á uppbóðssølu at keypa fisk. Vit hava dømini um hetta úr Íslandi. Tað sum hendi — og hetta kom fram í útvarpinum týskvöldið — var at uppbóðssølan gjørdi, at ráfiskaprisurin fór upp og virkini fóru av knóranum. Tey kláraðu ikki at fáa tað inn aftur í søluni av lidnu vøruni, sum tey noyddust at gjalda fyrri ráveruna.

Minnist meg rætt, kom hetta eisini fram hjá Ásmundi Gudjónsson á fiskivinnutingi, har uppbóðssøla varð umrødd. Ásmundur legði fyrri við at siga, at í Íslandi vóru teir byrjaði við aukión og prisirnir vóru farnir upp. Úrslitini vóru tey, at virkini ikki fingi fylgt við og vóru farin fallit. Síðani segði Ásmundur, at hann helt at vit skulu fara undir uppbóðssølu allikavæl, lata øll virkini fara fallit og byrja aftur í øskuni.

Nú veit eg ikki, hvør timir at gera tað. Men soleiðis vænti eg at tað fer at vera her, um rávurubýtið verður koyrt igjøgnum. Eg veit bert, at eg ætli mær ikki at byggja upp aftur úr øskuni, um hetta verður tilfellið. Eg havi oftað 10-15 ár uppá virkið og fingið tað upp at standa, og tað koyrir enn. Missa vit ráveruna er bara eitt at gera, og tað er at geva teimum lyklarnar.

Rávørubýti = vanbýti

Bygdamenning, sum hevur verið niðurlagið seinastu nógvu árin, man neyvan vera tað, ið mest er hugsað um, tá landsstýrið hevur lutad út á virkini teir prosentpartar, teimum nú er ætlaður av samlaðu landingunum.

Kanska gott tað sama, tí meira innantómt og politiskt misnýtt hugtak, man ikki áður hava verið fyrri í føroyskum politikki.

Men haðani ífrá og til við einari so stívrindari privatkommunistiskari og hartil planøkonomiskari skipan at avsgja alla framtíðar fiskavirking á ávisum plássum, man vera mongum ovboðið.

Alt gott um at stýra, men so skal tað vera eftir skipanum, sum til ber at umsita. Er tað ikki tað, so er pátkin stýring verri enn einki.

Hon ikki bert ørkymlar tey virki, ið veruliga vilja nakað skilagott, men sum verri er, skilar skipanir kveikja upp í ljósan loga teir ójavnar til arbeiðs- og vinnulíkindi, ið veruliga

valda í landinum í dag.

Ónøgðina á stórplássunum við alt tað, ið gjørt hevur verið á smáplássunum í heilaga navni bygdamenningarinnar, kenna vit. Eisini kenna vit misnøgðina á smáplássunum við útbýggingina av eitt nú skúlum, umsiting o.o. á stórplássunum.

Hesar trupulleikar hava ivaleyst øll samfelag og av royndum vita vit, at erkvisni í so máta ikki er minst í oyggjasamfelagum sum okkara.

Men hvat, ið ikki var áður, verður nú. Nú verður ikki bert stríð millum smærri bygdin og stórra plássini, men tað, ið verri er, landspartarnar ella oyggjarnar ímillum.

Tí hvat munnu suðringar við sínum tilsamans 11,68 prosentum halda um, at eitt nú Skálafjørðurin einsamallur fær 16,94 prosent ella Eysturoyggin sum so heili 33,89 prosent.

Hvat munnu t.d. norðstreyroyingar við sínum bert 6,41 prosentum siga um teirra lut í mun til tey

16,94 á Skálafjørðinum ella til at verða nærum javnsettir við Sandoynna við hennara 5,82 prosentum, og hvat siga sandoyingar, sum ikki hava annað enn flakavirkini til teirra 5,82 prosent, sammett — ja við nærum eitt hvørt av hinum økjum.

Ella man útróðrarháborgin mikla, Klaksvikin saman við Norðdepli fara at halda, at tað er í lagi við tilsamans 14,45 prosentum, tá hesi ella hafi okkara, t.d. Skálafjørðurin einsamallur fær 16,94 prosent.

At so Suðurstreyroy, iðroknad Nólsoy, fær eitt so seltið bein at gnaga sum 11,68 prosent — ella samantlagt minni enn Sandoyggjin og Norðurstreyroy — hóast eitt ibúgvartal, svarandi til ein tróðing av øllum føroyingum, sigur ikki so lítið um tað manglandi skil og álvara, sum landsstýrið hevur lagt í hetta vanlukku uppskot.

Eitt er so tað, at eingin nakrantíð man halda seg hava fingið nóg mikið, annað er við lóg at áseta so stórar ójavnar oyggjanna millum.

Lat fara, at uppskotið er illa umhugað í so máta og ikki til at halda skil á tí geografska viðvikjandi, men verri er, at ikki eitt orð lata teir falla um, hvør, ið selja skal nýggju meirgøðskaða og harvið dýrari framleiðsluna. Hetta átti ikki at verið týðningarminsti spurningurin, tá umráddi at fáa sum mest burtúr úr ilfeingi okkara.

Eingin ivast í, at verandi virki heldur enn fegin vildu framleiðt dýrastu søluveruna, og avmarkingin av hesi framleiðslu

stendst avgjørt ikki bert av tørvandi ráfiski til hesa vøru. Her skal og má sølan sjálf mennast, men sjálvsagt treytað av, at hesin marknaður er til.

Við tí neyðarsliga parti av heildarútflytingi okkara, ið fer til hesa dýru framleiðslu, kundi okkurt bent á, at hesin marknaður kortini ikki er so sjálvsagdur, ið vit kanska halda — men er hann kortini tað, so er okkurt spinnandi galið við okkara sølu-politikki.

Heldur einki sæst í uppskotinum um at studningsveitingarnar í framtíðini verða einfaldari, heldur tvørturímóti. Nú skal studningur leggjast í øll liðini, og ikki nóg mikið við tí — eisini latast til innflyting av »ráveru«, sum vit ikki fáa nakað at vita um, hvat gerast skal við. Eitt er vist, at skal hon góðskast til samúligt stóði, so krevur henda ikki at vera vánaligari enn miðal av tí, ið føroysku skipini avreiða dag um dag. Vit kunnu tí aftur spyrja okkum sjálvi, hvi kortini so lítill partur av okkara hóast alt toluliga fiski verður virkaður til dýrari framleiðslu — tí talan kann neyvan vera um at innflyta fisk við studningi til biligastu framleiðslu, eina framleiðslu, vit eru ovbyrjað av framanundan.

Nei, góðu fadrar at hesum uppskoti, takið tað aftur og visið í verki, at tit veruliga meina nakað skilagott við at lata liberalu marknaðarmekanismurnar ráða. Lat ið vinnuna á sjógvi sum á landi saman við fakfeløgum og sølu-fyrirtekunum greiða hesa fløkju. Vinnulivsmaður

Blindastovnur Føroya

hevur opið mánadag—fríggjadag kl. 9.00—16.00.
Telefonir: 182 22 og 192 88

Tvangsauktion

Pá dommerkantoret, C. Pløysengøta 1, Tórshavn afhøldes

Torsdag den 8. marts 1990 kl. 13.00
tvangsauktion over matr. nr. 491 Fuglafjørð.

Auktionen er begæret af advokat Ólavur Jákup Kristoffersen, Tórshavn, Advokatskrivstovan telefon 11145.

Ejendommen er et beboelseshus opført i 1968 på en 420 m² stor grund. Det bebyggede areal udgør 106 m² i to etager.

Ejendommen kan ses efter aftale med ovennævnte advokat.

Auktionsdokumenterne ligger til genmænsyn på dommerkantoret.

Færøernes fagedret, den 12.02.1990
Birgit Skriver, fm.

Arbeiðsmannafelagið Framtíðin

Ársaðalfundurin verður 19. februar kl. 19.00 í felagshølinum.

Skrá samb. lógnum.

Allir limir eiga at mæta.

Nevndin